

İSLÂM MEDENİYETİ

Dimi. İlmî. Fikrî
Aylık mecmua

SAHİBİ ve YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

İst. Yük. İslâm Enstitüsü Mezunları
Cemiyeti Başkanı

Cahid BALTACI

★

**Reklâm İşleri
MUSTAFA EFİLOĞLU**

★

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: Rıza ÖZSU

Konya: Ali MARAŞLIGİL

Kayseri: İsmail ELİUZ

İzmir: Ali ARSLAN

Erzurum: N. Tayyar TAŞ

★

**Hattat - Ressam
Turan SEVGİLİ**

★

İDAREHANE

Nuruosmaniye Cad. No: 8/6

Telf.: 22 46 02 Cağaloğlu — İST.

Haberleşme ve Havale

P.K. 1315 SİRKECİ — İSTANBUL

★

ABONE VE İLÂN

Yıllık 12 sayı 40 TL.

Altı aylık 6 sayı 20 TL.

Yabancı memleketlere posta ve kır-
tasiye ücreti eklenir.

Her türlü reklâm ve ilânlar özel ta-
rifeye tabidir.

★

Yıl: 3 — Sayı: 35-36

Tarih: 15/10/1973

**Dizgi — Baskı
İrfan Matbaası — İST.**

Bu sayıda

	Sayfa
Selâm	
İSLÂM MEDENİYETİ	2
Ramazan Beyannamesi	
Dar'ul-Hikmet'il-İslâmiye	3-5
Garp Medeniyetinin İntiharı	
Ebu'l-A'l; el-MEVDÜDİ, Terc: Mehmed AYDIN	6-12
Oruç	
Ziya KAZICI	13-20
Oruc'un ve Ramazan'ın Fazileti	
İzmirli İsmail HAKKI	21-22
İnsan İçin İmanın Lüzumu	
Hayreddin ŞALLI	23-26
Zekât	
Taner CÜCÜ	27-32
Ramazan ve Ramazaniyeler	
Selçuk ERAYDIN	33-40
Dünya Bilgisi	
İmam-ı GAZALÎ Terc: Mürsel SIRADAĞ	41-47
Fâiz - Banka ve İslâm	
Mustafa COŞKUN	48-54
Sualler ve Cevaplar	
Ramazan ARSLANBABA	55-59
İslâm Medeniyeti Üçüncü Cilt Fihristi	60

İnsan İçin İmânın Lüzumu

Hayreddin ŞALLI

Yüksek İslâm Enstitüleri Talebeleri
Federasyonu Genel Başkanı

İnsan denen şahsiyet, kâinata ki diğer varlıklardan üstün vasıflarla yaratılmış ve onlardan farklı sorumluluklar yüklenmiştir. Sorumluluklarının en önde geleni Allah'a iman etme mecburiyetidir. İnsan, Allah'ı, bütün mahlûkatı yaratan, yaşatan, gerektiğinde öldüren, yücelikte, kudrette, hükümde ve ilimde tek olan ve kesinlikle yaratılanlara benzemiyen bir varlık olarak tanımak mecburiyetindedir. Bu mecburiyet yaratılıştan gelmektedir. Mukaddes kitabımızda şöyle buyurulmaktadır: «Hatırla ki, Rabbin, Ademoğullarının sulblerinden zürriyetlerini çıkarıp da onları nefislerine karşı şahid tutarak «— Ben sizin Rabbiniz değil miyim?», diye buyurduğu vakit onlar da «— Evet, Rabimizsin, şahid olduk.» demişlerdi. Bu şahit tutuşumuzun sebebi, kıyamet günü, bizim bundan haberimiz yoktu, dersiniz dıyedir.» (1)

Alemlerin Rabbi, insanlar dünyaya gelmeden önce, onların zürriyetlerine, itiraf ve şahadet etmek, kendi nefislerinde ilâhî etkiyi duyurmak, duyurmak yaratılışını, insanlık ruhunu verip, hepsini birliğine, varlığına, Rab'liğine şahit tuttu. Hepsini de Allah'ın varlığına, tekliline, Rab'liğine ayrı ayrı şahadeti taahhüt ettiler. İnsan fitratına girdiler, insan şahsiyeti aldılar. Rab'lerine karşı hiç bir inkârda bulunmadılar. İnat halinde ki küfür o zaman kendileirnde yoktu. Hak'tan başka bir şey tanımıyorlardı. Böylece mükemmel bir irade ve şuur içersinde, bütün varlık ve çalışmalarında Rab'lerinin emrine ve kanunlarına uycaklarına dair söz vermiş oluyorlardı.

Günümüzden önce gelmiş, günümüzde yaşayan ve gelecek insanlar, topyekûn, kendi nefislerinde Rab'lerine iman ve emirlerine itaatı fitrî ve fiilî bir mukavele haline getiriyorlardı. Bu hususta

çözülme ve ahde riayetsizlik daha sonra başlamıştır.

Yüce Allah, kitabında: «İnsanlar iman üzere bulunan tek bir ümmet idi, sonra kimi iman etmek, kimi küfre varmak sûretiyle ayrılığa düştüler de Allah, rahmetinin müjdecileri ve azabının habercileri olmak üzere peygamberler gönderdi, ve insanlar aralarında ayrılığa düştükleri şeyde hak üzere hükmetmek için, o peygamberlerle kitap gönderdi. Halbuki kendilerine açık deliller geldikten sonra aralarındaki zulüm ve hasetlerinden ötürü, ihtilâfa düşenler, o kitap verilenlerden başkası değildir. Onların hak hususunda ayrılığa düktükleri şeyde, Allah, kendi izni ile (peygamberlere) iman edenleri doğru yola hidayet buyurdu (ilettiler). Allah dilediğini doğru yola iletir.» (2)

Demek oluyor ki, insanların, yaratılıştan iman duygusuna sahip olduğu, adı İslâm olan hak dinlerin, onun fitratına uygun olduğu kesin bir gerçektir. Fitratlarının gereğini yerine getiren, onu muhafaza edenler imanlı kişilerdir. Allah'ın arzuladığı, hidayete eren tipler bunlardır.

Fitraten mevcut olan ilâhî akdi budünyada bozanlar, küfürde ısrar edenler, fitratlarına ters bir yönde, yaratılışlarındaki mutlak cevheri örten kişilerdir. Bu tipler Allah'ın ilâhî vahiy ile bildirdiklerini, fitratlarını inkâr edip gereğini yapmayan, kendi kysunu eliyle kazan, nefislerine zulmeden ve ebediyen ilâhî aftan mahrum kalacak kişilerdir. Allah'ın, insanlar için kesinlikle uygun görmediği bu durum, ideal değildir ve yaratılış gayesine ters düşmektedir.

Ayrıca, Yüce Allah Kur'an'da insanı niçin yarattığını, araza hangi safhalardan sonra, ne gibi yeteneklerle yerleştirdiğini, tutumunun nasıl olması gerektiğini

şöyle açıklıyor: «— (Ey Habibim), o vakti hatırla ki, Rabbin Meleklerle: — Ben yeryüzünde (hükümlerimi yerine getirecek) bir halife (bir insan) yaratacağım, demişti. Melekler de: — Biz seni hamdinle tesebih ve noksanlıklardan tenzih etmekte olduğumuz halde, orada fesat çıkaracak ve kanlar dökecek kimse mi yaratacağın, demişlerdi. Allah: — Ben, sizin bilemediğiniz şeyleri bilirim, buyurdu.»

«Allah, Hz. Adem Aleyhisselâma bütün isimleri öğretti. Sonra meleklerle gösterip: — Eğer (her şeyin içyüzünü bilen) sadıklarsanız bunların isimlerini bana haber verin, buyurdu.»

«Biz (sana itiraz olunmaktan) seni tenzih ederiz. Senin bize öğrettiklerinden başka, hiçbir ilminiz yok. Muhakkak sen herşeyi hakıyla bilensin, üstün hikmet sahibisin, dediler .

«Allah, Hz. Adem'e: — Ey Adem, eşyanın isimlerini meleklerle haber ver, buyurdu. Adem Aleyhisselâm da, meleklerle, o isimleri haber verince, Allah: — Ben size demedim mi ki, göklerin ve yerin gaybılarını ben bilirim. Açıkladığımızı da, gizlediğinizi de ben bilirim, buyurdu.

«Onu hatırla ki, meleklerle: — Adem'e (hürmet olarak) secde edin, demiştik de bütün melekler secde etmişlerdi. Ancak İblis secde etmekten yüz çevirip kibirlendi de kâfirlerden oldu.

«Ve biz demiştik ki: — Ey Adem, sen eşinle Cennette sakin ol. Onun nimetlerinden ikiniz de bol bol yiyin, fakat şu ağaca yaklaşmayın. Yoksa (nefislerine) zulmedilerden olursunuz.

«Nihayet onları (Alem ile Havva'yı) Şeytan (bir desise ile) Cennetten kaydırıldı ve içinde buldukları nimeten onları çıkardı. Biz de: — Birbirinize düşman olarak buradan (yere) inin. Yeryüzünde sizin için bir vakte (ömrünüzün

sonuna) kadar yerleşmek ve menfaatlanmak vardır, demiştik.

«Derken Adem, Rabbinden bir takım kelimeler aldı. O'na yalvarıp tevbe etti. O da tevbesini kabul buyurdu. Çünkü tevbeyi çok çok kabul eden asıl esirgeyici O'dur.

«Biz, onlara: — Hepiniz Cennetten inin, benden size bir hidayet (Peygamber ve Kitap) gelince, biliniz ki, benim şu hidayetime bağlı ve tabi olanlar için asla korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar, dedik.

«Küfre sapıp âyetlerimizi yalancılar ise, Cehennem ehlidirler. Onlar, o ateşte ebedi olarak kalıcıdır.» (3)

Bu âyetler ortaya koyuyor ki: Âlemlerin Rabbi, yeni bir varlık olan insanlığına yeryüzünün hâkimiyetini teslim etmek istiyor. İnsanlığı orada, yaratılışına uygun ameller yapacak, Allah'ın ruhsatı ile, yeryüzünün yapı ve terkibinden istifade edecek, kâinatın hikmetini araştırarak, eleştirecek, aklını kullanacak, pazusunu gerecek, enerji kaynaklarını, madenleri, çeşitli hazine ve cevherleri keşfedecek... Eldeki bütün imkânları yerli yerinde kullanacak... Kâinata hükmeden kanunlarla, insana hükmeden kanunlar aynı olduğundan, insanla insan, insanla madde aralarındaki bütün münasebetleri ilâhî iradeye tam bir uygunluk içinde yürütecek.

Allah, insana bazı sırlar bağışlıyor, eşyayı isimlendirmeyi öğretiyor. Yeryüzünü ifsad edecek, kan dökecek yeni mahlûka yüksek bir ikramda bulunuyor. Melekleri secde ettiriyor. Meleklerden üstün kılacak sırlar veriyor. Doğru yolu seçebileceği hür irade sırrını veriyor... İnsan tabiatının iki yönlülüğü ortaya çıkıyor, kendi iadesiyle Allah'ı bulma emaneti açıkça anlaşılıyor.

Cennette yedikleri yasak meyve (ağaç), insan için zarurî olan yasaqlardan bir numüne oluyor. Yasaksız iradenin yeşermeyeceği hakikatı ortaya konuyor. Hz. Âdem, Allah'a verdiği ahdi ilk defa unuttu ve müthiş bir tecrübe kazandı.

İnsanla şeytan arasında sürüp gidecek çetin mücadele ilk defa başlıyor. Hz. Âdem, hatasını an-

lıyor, yanlışını doğrultuyor, tevbe ediyor. Bu yeni insanı Allah, bazı tecrübelerle tabi tutmuş, yetiştirmiş bulunuyor. İnsanın varlığında gizlenmiş olan kuvvetleri uyarıyor, sapıklıkla savaşa hazırlıyor, acılar tattırıyor, pişmanlığı yudumlatıyor, düşmanını tanıtır ve her halde emin olan sığınağa iltica etmekle kurtuluşa erileceğini öğretiyor. İnsana ders veriyor, onu çok kere karşılaşacağı hususlarla şeytanla mücadeleye hazırlıyor.

Yine bu âyetler bize, insanın geleceğini, Allah'ın bildirdiklerinden başka bir şeyi, bilemeyeceğini, Allah'ın verdiği imkânlar nisbetinde bilebileceğini ve yapabileceğini anlatıyor. Bir yığın değer ve tasavvurların hakikatını aktarıyor. İnsanın, yeryüzünün halifesi, efendisi olarak yaratıldığını, maddî ölçü ve değerlerin hepsinden üstün olduğunu, maddî olan her şeyin insan için, insan varlığının yetiştirilmesi ve yerleştirilmesi için yaratıldığını açıkça ortaya koyuyor.

Yine, yeryüzündeki başarıların en önünde insan başarısının geldiğini, maddenin insan tarafından idare edildiğini ve insana yeryüzünde çok üstün bir mevki sahibi olduğunu, hâkim durumda bulunduğunu bu âyetlerden anlıyoruz.

Bu kadar nimetlere kavuşturulan, yeryüzünün yeni ve üstün yaratığı insan, seviyesi nisbetinde üzerine mes'uliyet yüklenen bir varlık olarak karşımıza çıkıyor. Onu, Allah, sebepsiz yere, gayesiz olarak, başıboş bırakıvermeyip, mes'ul tutmuş oluyor. Yeryüzünün diğer varlıkları, sadece kendi mes'uliyetlerini üzerlerine aldıkları halde, insan kendi varlığının dışındakilerinin hukuklarından da mes'ul tutulma emanetini yüklenmiştir. Eminlik, yeryüzünün halifeliği görevini deruhte etmeye memur kılınmıştır. Fıtratında iman ahdi bulunduğu, iman gereğini kavrayacak akıl ile bezediğine, aklı imana ulaştıracak deliller kendisine gösterildiğine ve yaratann elçileri vasıtasıyla bu durumlar te'yyid edildiğine göre, iman etmeye mecbur edilmiştir. Bu mecburiyet, Allah'ın, kendisini üstün vasıflarla yaratmasından, çeşitli lütuflara gark etmesinden, mes'ul tutulmasından ve ya-

ratana muhtaç olmasından ileri gelmektedir. Yaratan şöyle buyurmaktadır: «Ey insanlar, siz Allah'a muhtaç olanlarıdır. Allah ise hiç bir şeye muhtaç değildir, Hamiddir.» (4)

İnsan Allah'a muhtaçtır. Allah'ı, ilâhlıkta olduğu gibi, hüküm sahibi olmakta da tek tanınması varlığının gereğidir. Gayesi, yaratann rızasını kazanmaktır. Nitekim Allah aşağıdaki âyet-i kerimelerde şöyle buyurmaktadır:

«Ancak Rabbinin rahmetiyle hak din üzere anlaşılıp ayrılmayanlar müstesnadır. Allah, insanları bunun için (bir kısmının ihtilâfı ve bir kısmının hak din üzere bulunması için) yarattı, ve Rabbinin meleklerine olan şu: — And olsun, Cehennem tamamen insanlardan ve Cinlerden dolduracağım, sözü tamamen yerine geldi.» (5)

«Her nefis ölümü tadacaktır. Sizi bir imtihan olarak kötülük ve iyilikle deneyeceğiz. Hepinizde, sonunda bize döndürüleceksiniz.» (6). «Ey insanlar, eğer ölümden sonra dirilme işinde şüphe de iseniz (ilk yaratılışınızı düşünün), muhakka ki biz, sizi (Âdem'den, Âdemi de) topraktan yarattık, sonra bir nutfeden (meniden), sonra pıhtılaşmış bir kandan, sonra yaratılışı tam ve yaratılışı nokson bir et parçasından ki, size kudret ve hikmetimizi beyan edelim. Hem sizi dilediğimiz bir vakte kadar rahimlerde durduruyoruz a, sizi bir bebek olarak çıkarıyoruz. Sonra sizi, kemal ve kuvvet çağımıza erişmeniz için bırakırız. Bununla beraber, içinizden kimi öldürüyor, kimi de önceki bilgisinden sonra, hiç bir şey bilmemek üzere, kuvvetini düşürülüp kocalama haline çevriliyor. Bir de arzı görürsün, ölmüş (kürümüş), fakat biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman, hareket geçer, kabarı ve her güzel çiftten nebatlar bitirir.» (7)

«(Ey inkarcılar), sizi biz yarattık, halâ (peygamberleri) tasdik etmeyecek misiniz?» (8)

«Amelce hanginiz daha güzeldir diye, sizi imtihan etmek için hem ölümü, hem hayatı, icad eden O'dur. O, Aziz'dir, Gafûr'dur.» (9)

«Doğrusu biz ona, gerçek yolu gösterdik, ister şükreden (mü-

min) olsun, ister nankörlük eden (kâfir),» (10)

Demek oluyor ki Allah, insanların iman edenleri ile etmiyenlerini, kulluk edenlerle etmiyenlerini, hidayette olanlarla delâlette olanlarını, denemek, ayırdetmek, onlara kudretini göstermek için, bir imtihan yeri olan arz üzerine, onu yaratıp yerleştirmiştir.

İnsan kendisine gösterilen, hak ve batıl olarak ayrılan iki zıt yoldan birini tercih edecektir. Allah'ın rızası hak yoldadır. Hak yol, hayır, aydınlık, mükâfat yoludur. Allah'ın gidilmesini emrettiği yol budur. Şer yol ise şeytanın önderliğini yaptığı, sapıklık, karanlıklar yoludur. Allah bu yola gidilmesine razı değildir. Birinci yoldakiler ebedi sevince, mükâfata, cennete, Allah'ın rızasına ulaşacaklardır. İkinci yoldakiler ebedi hüzüne, pişmanlığa, azaba, Allah'ın lâ'netine muhatap olacaklardır. Şu halde insana, yaratılış gayesine, Allah'ın rızasına uygun olan iman ve hidayet yoluna gitmek yararır.

Peki, insanoğlu hak yolu, hidayet yolunu, ideal doğruyu nasıl bulacaktır, sapıklığı, şeytanın yolunu, mutlak yanlış nasıl kavrayacaktır? İşte çözülmesi gereken en büyük problem budur. İnsanlık bu problemi doğru çözebildiği ve doğru yolu tercih ettiği zaman kurtuluşa erecektir.

Allah'ın verdiği aklı yürüterek tümen tümen insan bu problemi çözmeye uğraşmış ve uğraşmaktadır. İnsan kendisinden başlayarak, bütün kâinatı incelemek ve bir hakikat bulmak gayretine düşmüştür. Bir kısmı yanlışlıklar okyanusunda boğulmuş, bir kısmı hakikatın kulpuna yapışmıştır.

Hakikat, mutlak doğru veya ideal doğru dediğimiz nedir? Biz neyiz, neyin hakikatını arıyoruz? Biz hakikatı bulabilir miyiz, bulursak nasıl buluruz?

Bizce hakikat, Allah'ın hakikatıdır. Mutlak doğru veya ideal doğru Allah'ın doğrusudur. Allah'ın yaratıklarına olan insanlar, Allah'ın bahsettiği imkânlar nisbetinde ideal doğruyu arayabilir ve kavrayabilir.

Evvelâ aklı üzerinde düşünmelidir. Çünkü insanlığın çoğunluğu aklı herşeyi halleden bir put, bir

ilâh kabul etmişlerdir. Acaba bu doğru müdür? Doğru düşünceye isim olarak verilen mantıklı düşüncenin, doğru olduğu nasıl ispat edilebilir? Ortaya atılan doğru, hangi doğruya paraleldir ki, doğruluğu ispat edilebilsin. Şu halde mücerret akıl, kendi düşüncesinin doğru olduğunu iddia etmekle beraber, her zaman ispat edemez. Bir dayanağı, bir ölçüsü olması lâzımdır. Ölçüye zaruret vardır. Zira bir hakikat aranırken, doğruluğu iddia edilen binlerce hüküm ortaya atılmaktadır. Kaldı ki bu hükümler izâfidir. İçlerinden birinin doğru olma ihtimali vardır. Yahuta hiçbirisi doğru değildir. Zira doğru tektir. Mücerret akılla verilen hükümler arasında doğru olsa bile bu nasıl ayırt edilecektir? İşte bu kesin olarak ortaya konmadan, kuru iddialarla safсата pazarına bir takım doğrular sürülmektedir. Bunların doğruluğu kesinlikle inandırıcı olamamaktadır.

Bilhassa metafizik konularda mevzubahis olan bu husus, şöylece aydınlatılabilmelidir: Kâinatı yaratan Allah, insana akıl nimetini bahşederken onu sınırlamıştır. Akıl tekâmül etse de bazı hakikatlara kesinlikle ulaşamayacaktır. Misal olarak, Allah'ın mahiyeti, melek, şeytan, ahiret hayatı, ruhun mahiyeti zikredilebilir. Kaldı ki aklına tapan insanoğlu kendi mahiyetini ve çevresindeki ufalık yaratılıkların mahiyetini dahi çözememiştir. İnsan, Allah'ın yarattığı varlığını cebren belli eden bir takım kanunların sadece varlığını tesbit edebilmiştir. O kanunların mahiyetini anlayamadığı gibi o kanunları yaratma gücüne de asla sahip bulunmamaktadır. Sadece temaşa-edip hayran kalmaktadır. Kimi zaman o eserlere tapmakta, kimi zaman onun müessirini, hakiki yaratana bulup ona tapmaktadır.

Ortada bir kâinat var, bir takım olaylar, varlıklar müşahede ediyor, birçok kanunlar tesbit ediyoruz. Fakat bunların mahiyetini tamamen çözmüş değiliz. Akıllara durgunluk verecek şu kâinatta, bir tohumu anlamış değiliz. Bir hücreyi kavramış değiliz. Hücrenin kimyasal elemanlara ayrılan maddesi hiçbirşey ifade etmiyor,

canlılığı veren kuvvet maddenin neresindedir? Bu ölümlere hayat veren yaradana ravaleden başka cevabı olmayan bir sualdir. Ruh nasıldır? Nerededir? Allah'ın çok az bilgi verdiği çözümlenemeyecek bir soru bu. Canlıların özelliğini nesilden nesle taşıyan genlerdeki bu faaliyeti kim yaptırıyor? Hayat nedir? Öte hayat var mıdır? Olmadığı nasıl iddia edilebilir? Olmadığını iddia eden de kesin bir bilgiye dayanmak mecburiyetine olduğuna göre, inkârı mümkün müdür? Küçük bir madde moleküllerinin istikametinin sabit kalması için küçücük yere sığdırılan büyük kuvvet nasıl meydana geliyor? Bir atoma sığdırılan müthiş enerji nasıl mümkün oluyor? Sonsuzluk nedir? 26 adetlik rakam dizisinden başka sayıyı zihnine sığdıramıyan insanoğlu, bütün bunları nasıl sığdıracaktır?

Fiziki konuları bile açıklığa kavuşturamayan insan aklının, fizik ötesi bütün gerçekleri kavrayacağını iddia etmesi çok gülünçtür. Akıl, çok değerli bir nimettir. Fakat putlaştırarak kadar üstün değildir. Aklın mutlak doğruya ulaşması için vasıta lâzımdır. Her şeyi halledemiyen akıl, aczini itiraf etsin de, gerçeklere ulaşma vasıtası arasın. Hatta, ulaştığını iddia ettiği gerçeklerin ideal olup olmadıklarını ortaya koyacak bir ölçü arasın, gururu bıraksın.

Aklın ulaşamadığı gerçeklere ulaştırarak olan vasıta, o halde nedir? Bu vasıta, bütün kâinatı yaratan, kudretiyle saran ve bildiklerimizi bilen Allah'ın, kulları arasından seçtiği elçileri vasıtası ile insanoğluna ulaştırdığı vahyi ilâhidir. Hz. Âdem'den başlayarak her millete, Yaratan ayrı ayrı elçiler göndermiştir. Kur'an bunu şöyle açıklar: «Gönderdiğimiz öyle peygamberler vardır ki, onları, bundan (bu sûreden) önce sana beyan ettik. Öyle peygamberler de vardır ki, sana onların kıssalarını bildirmedik ve Allah Musa'ya)vasıtasız) hitabetti.» (11)

Son peygamber olarak da, bütün insanlığa Hz. Muhammed (S.A.V.) gönderilmiştir: «Muhammed, Allah'ın peygamberidir...» (12)

Son peygamberin getirdiği Kitab'a, bütün insanlar sarılmağa

meçbur edilmişlerdir. İnsan aklının asıl görevi, ilâhi vahiy olan Kur'an'a bağanmak ve onun ışığı altında, insan ile Yaratan, insan ile insan, insan ile madde aralarındaki bütün münasebetleri düzenlemektir. İnsan nihai gayeisne bu şekilde ulaşacaktır. 20.ncü Asır insanlığının mutluluğu, ancak Allah'a, onnu peygamberine ve peygamberinin getirdiği Kur'an'a imân edip, içindekilerle amel etmesi sureti ile mümkün olacaktır. İşte 20. Asır insanlığının fitratı ve yaratılış gayesi kısaca budur.

İnsanoğlu Yaratan ile imân ahdi yaptığı ve yaratılış gayesi de Allah'ı tanıyıp ona kulluk etmek olduğu halde, her çağda ve bilhassa çağımızda, insanlığın büyük bir kısmının imân etmemesi, doğru düşünenleri hayrette bırakmakta ve sebeplerini araştırmaya sevk etmektedir. İmân nimetini bırakıp, delâlete sürüklenen insanların, buhranlı ve hasta kişiler oldukları kesindir. İmkânsızlık hastalığının en başta gelen sebebinin, Allah (C.C.), biz insanlara şöyle bildirmiştir:

«Mekke Müşrikleri Allah'ı bırakıp da yalnız dişi putlara (Lât, Uzza ve Menat'a) tapıyorlar, onların bu putlara tapmaları da ancak inatçı bir Şeytana ibadet etmektir.»

«Allah, o İblis'i (Şeytanı) rahmetinden kovdu. O da dedi ki: — Muhakkak kullarımdan bir mukadder pay alacağım, onları sapıklığa çağıracağım.»

«Onları gerçekten sapıtacağım, kendilerini uzun emellere düşürüp olmayacak kuruntularla aldatacağım. Ve elbet onlara emred-eceğim de hayvanların kulaklarını (putlara adamak üzere) kesip yaracaklar. Şüphesiz, onlara emre-değim de Allah'ın yarattığını (fitratlarını bozarak) değiştirecekler. Kim Allah'ı bırakıp da Şeytan'ı bir dost edinirse, gerçek bir ziyana düşmüştür.»

«Şeytan onlara vadeder, onları uzun emel ve kuruntulara düşürür. Şeytan'ın kendilerine vadettikleri, aldatmadan başka bir şey değildir.»

«İşte onların varacakları yer Cehennem'dir ve ondan kurtuluşu hiç bir çare bulamayacaklardır.» (12)

«Allah'a şirk edenler, Allah'ı bırakıp, ancak inâse dua ederler, Kancıklara çağırır, kancıkları taabbüd ederler, onların en ziyade perestiş ettikleri, gönül verip yalvardıkları veya namuna davet ettikleri ma'budları kancıklar olur. Bunların nazarında ilâh mefhumu, Ma'bud tasavvuru her şeyden önce bir kadın hayalidir. Ve bunun içindir ki putların ekserisi nâs sûretinde, inâs ismindedir. Bunlar nefislerinden başka bir fâil görmek istemediklerinden ma'budlarını müessir, hâkim, fa'al olmak üzere değil, kendilerine mutavaat mevkiinde bulunacak, Levalarına râm olacak diki unsurlardan münfail mahiyetlerde ararlar ve bu halet-i ruhiyyeden dolayıdır ki bir işte kendilerine bir reis intihap edecek olsalar böyle yumuşakları ve âcizleri seçerler...» (13)

«... Dâvâya bakarsınız kadın herşeydir. Fiiliyata bakarsınız, kârın oyuncakların en sefili olmuştur. Bu hal Şeytanların öyle bir desisesidir ki herhangi bir şeyi sevecek olsalar ona mutlaka bir kadın tasavvuru karıştırırlar...» (14)

«Ve böyle yapmakla Allah'ı bırakıp Şeytan'ı meride dua ve taabbüd etmiş olmaktan başka bir şey de yapmış olmazlar. Bunu onlara yaptırın, teşvik eden Şeytan'dır. Onların nâse tapmaları ya Şeytan'a tapmanın aynı veya mukaddimesi veya neticesidir. Aksayı muhabbetlerini bir Allah'a hasretmeyip de kadınlara hasretmiş olanlar, Şeytan'a aldanmaktan, Şeytan'a kul olmaktan kurtulamazlar. «Kadınlara Şeytan'ın ağılarıdır.» denilmiştir. Şeytanlar başka tarik ile aldatamadıklarını en ziyade kadınla aldatırlar. Bu suretle müşriklerin esnâma perestişleri de Şeytan'ın emridir...» (15)

Bu durumlar, yalnız geçmiş milletlerin hâli değil, bilhassa zamanımız insanların çoğunluğunun hâlidir. Bütün bu hükümler, ebediye namzed insanoglunun zaaflarını ve düşmanını göstermek ve onu hidâyet yoluna çıkarmak içindir. 20. Asır insanlığı için imânın lüzumu ele alınırken, bu insanların itikad, hayat problemi, oluşum ve tekâmül, ahlâk, psikoloji, iktisad, siyaset gibi konularda, düştükleri sayısız yanlışlıkları dile

getirmeyi tercih etmedik. Yaratan, akıl, ilim, insan, kâinat, hayat ve öte hayat gerçeği karşısında insanın fitri değerini, yaratılış gayesini, özet olarak görevlerini ele almayı tercih ettik. Zira insanların yanlışlarını tekrarlamak yerine, tek olan Allah'ın, tek olan doğrusun ele almak, neticeyi en kesin hatlarıyla geçmiş insanlar ve 20. Asır insanlığı noktasından ortaya koymaktadır.

Yukarıdaki temel fikirlerin ışığı altında, 20. Asır insanlığına seslenerek imâna davet ediyoruz:

Ey 20. Asır insanlığı! Ey insandaki insan, fitratına dön! Kâinatın en önde gelen imân problemi, Allah'a imân ederek hallet. Yıldızlara da ulaşsan, Allah'a imân etmedikçe, tepene yıldızlar sayısı musibet dökülecektir. Arzın derinliklerine inen, Allah'a iman etmedikçe, ebedi ve korkunç uçurumun dibine yuvarlanmaktan kurtulamıyacaksın. Gözlerin diki-leceği, dillerin tutulacağı, insanın halden hale gireceği, pişmanlığın fayda vermeyeceği, imân edenlerin ebedi sevinçte, imân etmeyenlerin ebedi hüznünde olacağı, geleceğini âlemlerin Rabbinin kesinlikle bildirdiği o müthiş güne, Âhiret gününe ulaşmadan önce imâna gel. Ebedi kurtuluşa gel. Kan damarlarına kadar nüfuz eden Şeytanın sana en büyük düşman olduğunu unutma. Allah'ı, peygamberlerin, imân edenlerin seni memnûniyetle karşılayacakları hidâyet yoluna gel. Ve ebedi kurtuluşu erenlerden ol!..

(1)	Kur'an-ı Kerim, A'raf	172
(2)	„ „	Bakara 213
(3)	„ „	Bakara 30-39
(4)	„ „	Fatır 15
(5)	„ „	Enbiya 119
(6)	„ „	Enbiya 35
(7)	„ „	Hac 5
(8)	„ „	Vakıa 57
(9)	„ „	Mülk 2
(10)	„ „	Dehr 3
(11)	„ „	Nisa 164
(12)	„ „	Feth 29
(12)	„ „	Nisa 117-121
(13)	Elmalılı, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul, 1960, c. 3, s. 14681469	
(14)	Aynı eser, c. 3, s. 1470	
(15)	Aynı eser, c. 3, s. 1471	